

[Johs. Christiansen.]

stændig erstatning? Efter sagens natur kan der fremkomme en overordentlig bred margin for vurderingen af, hvad en bestemt opfindelse kan blive værd i handel ogandel.

I samme forbindelse rejser det spørgsmål sig: Kan det erstatningskrav, der kan blive tale om, alene komme til at omfatte patenthaveren eller opfinderen, eller vil det under visse omstændigheder også kunne komme til at omfatte firmaer, virksomheder eller enkeltpersoner, som den pågældende opfinder eller patenthaver allerede har sat sig i forbindelse med, og hos hvem der måske allerede er truffet en lang række forberedelser af bekostelig art for at få opfindelsen eller patentet udnyttet?

Jeg kan ikke på det grundlag, lovforslagets tekst og bemærkninger angiver, tilsi-ge det blank tilslutning. Det må efter alt det foreliggende ses meget grundigt efter i det udvalg, som jeg går ud fra bliver nedsat — det har foregående ærede ordførere også ønsket. I særdeleshed, må jeg tilføje, må man se meget nøje efter, hvad der står opført på den nævnte liste B. Forsåvidt der kan opnås enighed om eller dog et flertal for en rimelig afgrænsning af denne listes omfang, skal jeg på den anden side ikke på forhånd nægte min medvirken til gennemførelse af en lov om de rent principielle anliggender.

Fuglsang: Mit parti, det kommunistiske parti, kan ikke medvirke til gennemførelsen af det lovforslag om opfindelser vedrørende krigsmateriel, som er fremsat af den højtærede handelsminister. Lovforslaget er, som det også siges, en følge af Danmarks tilslutning til NATO; det er efter vor opfattelse en dårlig og farlig lovgivning, det danske folketing her skal tage stilling til.

Indadtil må det opfattes som et yderligere skridt henimod den militære og politimæssige kontrol med dens stærke indgreb i civile borgeres rettigheder, der overalt ses som en følge af vor tilslutning til NATO. Det er et eksempel på, at det, hvor militære interesser

støder sammen med civile borgeres interesser eller endog kommer på kanten af, hvad den almindelige lovgivning tillader, bliver den civile borger og den almindelige lovgivning, der kommer til at vige. Udadtil kan forslaget kun modvirke de bestræbelser, som er i gang for at hidføre internationalt samarbejde og afspænding. For det internationale videnskabelige samarbejde på en lang række områder kan det betyde fuldkommen afbrydelse, og det synes ikke at tage hensyn til den mere og mere åbenbare kendsgerning, at verden er en helhed, økonomisk, kulturelt og videnskabeligt.

Der er ingen tvivl om, at lovens rækkevidde vil blive ganske stor. Man behøver i så henseende bare at gennemlæse listen i bilag B, som angiver, hvad der forstås ved krigsmateriel, værktøj, maskiner o. s. v.; der er ingen grund til at tro, at loven vil blive administreret mere lempeligt, end dens bogstav byder; herom vidner alle vore hidtidige erfaringer på dette område, og det gør det ikke mere betryggende, at det er forsvarsministeriet, der får den afgørende indflydelse på en række områder. Det er naturligvis rigtigt, at lovforslaget, som det jo almindeligvis er tilfældet, er forsigtigt i sine formuleringer. Formelt vedrører det krigsmateriel, men reelt vil det, som det også siges i bemærkningerne til § 13, have vidtrækkende betydning også for den civile industri.

Jeg vil gerne i denne forbindelse minde om et praktisk tilfælde, som er en advarsel om, hvad denne lovgivning kan komme til at betyde. Jeg tænker på, at De danske Mejeriers Maskinfabrik i Kolding i 1954 ude i selve Frihavnen fik standset tre, for almindelige mennesker at se absolut fredelige, rustfrie mælkepumper, som skulle have været udstillet på den danske industris udstilling i Moskva, og som blev standset, fordi en eller anden kommission havde fundet ud af, at det skulle dreje sig om strategiske varer, varer af militær betydning.

Af samme grund standsedes ved denne